

[Pürschel.]

skete virtuøsmæssigt. Men jeg vil dog opfordre ærede Medlemmer, der har nogen Interesse for disse Spørgsmaal, til at læse Professor Berlins Redegørelse; saa vil man se, at det er slet ikke saa ufornuftigt, som man fik Indtryk af, naar man hørte det ærede Medlem referere det. Jeg har et Eksemplar her, og det staar til Raadighed for dem, som maatte have følt sig overbevist af det ærede Medlems Tale. Jeg antager ikke, det er ret mange; saa det vil vist hurtigt kunne cirkulere. Professor Berlin har efter min Mening paa overbevisende Maade gjort Rede for, hvorledes den korte Replik af Hall, som er Hovedhjørnestenen i det ærede Medlems Grundlovfortolkning, historisk skal forklares, og Professor Berlin har efter mit Skøn aldeles utvivlsomt Ret i, at Halls Ord aldeles ikke kan benyttes, som det ærede Medlem gjorde det. For at naa Resultatet maatte det ærede Medlem da ogsaa klippe Citatet over. Det ærede Medlem citerede:

„Efter vor Mening har det kun været Udkastets Mening med § 76 at give den Regel, at der ikke var nogen, der kunde præterendere at staa aldeles udenfor at bidrage til Fædrelandets Forsvar“
Her stopper det ærede Medlem; men Citatet fortsætter:

„... gennem Værnepligtens Udførelse; men hvorledes hans Pligt“
— hans Pligt —

„som paahviler alle uden Hensyn til Klasser eller Kaster, skulde opfyldes, har det ikke villet bestemme, og dette Spørgsmaal har vi, som jeg mener med Rette, ladet aabent for den fremtidige Lovgivning om Værnepligten.“

Se, dette Citat bygger jo ganske tydeligt paa en Opfattelse, der er en helt anden end den, det ærede Medlem vil bruge den til at forsvare.

Der staar i Grundloven, at enhver vaabendygtig Mand er pligtig at bidrage o. s. v. Saa spørger det ærede Medlem: Er alle vaabendygtige indkaldt? Nej, det er de ikke. Men, siger det ærede Medlem, saa er Ordene ikke helt klare. Naar de ikke betyder, at alle er indkaldte, er de ikke klare, og saa maa vi søge til andre Fortolkningsbidrag. Jo, de Ord er saamænd meget klare; for der staar fremdeles i disse Ord, at man er *pligtig*; det staar der, ganske uanfægtet af, om man har fundet det rigtigt at indkalde alle. Der er altsaa aldeles ikke nogen Uklarhed til Stede. Det er kun noget, det ærede Medlem maa postulere for at faa det

Resultat, som han, ikke helt videnskabeligt, i Forvejen har sat sig som Maal at naa.

Det ærede Medlem henviser til, at Stillingsmænd var indført. Ja, Professor Berlin har jo forklaret det ærede Medlem, at det var uforeneligt med Grundloven. Det var det efter min Mening utvivlsomt ogsaa. Men Forklaringen er jo den, at Datidens Demokrater ikke var bedre end Nutidens. De holdt meget af at sætte de store og straalende Sætninger op; men de holdt ogsaa meget af at tage en lille Reservation, naar det gjaldt deres egne personlige Interesser. Derved er Stillingsvæsenet kommet ind — man har dog senere afskaffet det —, og det er jo en Trøst for os, der har den Opfattelse, at have en Autoritet som Ørsted med i denne Opfattelse.

Dernæst siger det ærede Medlem, at selvfølgelig kan vi ophæve den gamle Værnepligtslov ved en ny Værnepligtslov. Ja, det er der ingen, der har tænkt paa at bestride. Men er det, man sætter i Stedet, en ny *Værnepligtslov*? Ingenlunde. Det er en Lov om at afskaffe Værnepligten. Det kan man dog kun i allermest uegentlige Forstand kalde en Værnepligtslov. Men selve dette Ord, som er sluppet ind i denne Sætning, beviser jo, hvor konstrueret hele denne Fortolkning er. Man skriver i Loven, at man ophæver den i Loven af 8. Juni 1912. paabudte Værnepligt. Hvad vil det nu sige? Er det Loven af 1912, der paabyder Værnepligten? Nej, det er det ikke; de er *Grundloven*, der paabyder Værnepligten. Altsaa, det, man siger ved denne Sætning, er tveetydigt. Man kan naturligvis ophæve den *Form* for Værnepligtens Aftjening, eller hvad man vil kalde det, som Loven af 8. Juni 1912 fastsætter; men man kan ikke ophæve selve Værnepligten. Det, man gør, er ikke, at man afskaffer den *Form*, som er givet Tingen i Loven af 1912; men man afskaffer selve Tingen. Og det er ogsaa derpaa, man henter Stemmerne; det er paa Afskaffelsen af Værnepligten og ikke paa Omdannelsen. Det er dette: „Bort fra Tvangen til at være Morder“, som giver Stemmerne; det er ikke det, at man vil omlave den Maade, paa hvilken Værnepligten aftjenes, paa dette kan der ikke rejses nogen Folkestemning. Saa siger det ærede Medlem — og det er vidunderligt at høre —: Grundlovens Regler rører vi jo ikke ved! Ja, er det ikke vidunderligt at høre? Man stiller det op saaledes: Grundloven siger: *Enhver* er pligtig, og Lovforslaget siger: *Ingen* er pligtig, og saa siger det ærede Medlem: Det, kan man da se, er en Opfyldelse af Grundloven. Der er